

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

3-son (5-jild)
2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 3 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalari oliy kengashi huzuridagi Sudyalari oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrda 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Mansurov Ulug'bek Umarovich</i> FARG'ONA VODIYSI SHAHARLARIDA TIBBIYOT TIZIMIDAGI O'ZGARISHLAR (1917-1990-YILLAR)	12-20
<i>Yuldashev Ulugbek Kadirjanovich</i> O'ZBEKISTONDA PROFESSIONAL TA'LIM BOSQICHIDA DUAL TA'LIM SHAKLINING JORIY QILINISHI TARIXI	21-27
<i>Bobobekova Nargiza Ismatullayeva</i> JIZZAX VILOYATI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMI FAOLIYATI TARIXI (XIX ASR IKKINCHI YARMI - XX ASR BOSHLARI)	28-33
<i>Esanova Nilufar</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONNING YENGIL SANOAT SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLAR BILAN HAMKORLIGI	34-37
<i>Tursunov Bekzot Yandashevich</i> QO'QON XONLIGI QO'SHININING QUROL-ASLAHALARIGA OID	38-45
<i>Давлетмуратов Куралбай Хожамуратович</i> АНТИЧНЫЕ И СРЕДНЕВЕКОВЫЕ ЗООМОРФНЫЕ МЕТАЛЛИЧЕСКИЕ ИЗДЕЛИЯ ХОРЕЗМА	46-52
<i>Raximov Bektosh, Tashmuradov Umidbek</i> AMIR TEMUR VA TEMURIYLAR DAVRIDA TASHQI DIPLOMATIK ALOQALARNING DAVLAT SIYOSIY TARAQQIYOTIDAGI AHAMIYATI	53-57
<i>Otaxanov Alisher Mamadaliyevich</i> TEMURIY MALIKALARNING ILM-FAN VA IJTIMOIIY TARAQQIYOTGA QO'SHGAN HISSALAR	58-64
<i>Xakimov Ravshan Raimovich</i> MIRZACHO'LNING ETNOEKOLOGIK MUAMMOLARI	65-74
<i>Ergashev Jahongir Yunus o'g'li</i> TURK XOQONLIGINING BOSHQARUVIDA IMPERIYACHILIK XUSUSIYATLARINING O'ZIGA XOS JIHATLARI	75-82

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Gabriel Ayodeji Ogunmola</i> ЦИФРОВОЙ ДИВИДЕНД: ИЗУЧЕНИЕ ПОТЕНЦИАЛА ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ДЛЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	83-96
<i>Abdullayev Altinbek Yangibayevich</i> KORXONANING KOMPLEKS ISHLAB CHIQUARISH XARAJATLARI VA QO'SHIMCHA MAHSULOT ISHLAB CHIQUARISH HISOBINI YURITISHNING USLUBIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH	97-113
<i>Komolov Odiljon Sayfidinovich</i> KREDIT TASHKILOTLARINI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING TAHLILI	114-123

<i>Shaislamova Nargiza Kabilovna</i> MAMLUKAT IQTISODIYOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING ROLI	124-134
<i>Qo'chqarov Baxtiyor Xoshimjanovich</i> KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING AYLANMA MABLAG'LARINI SHAKLLANTIRISH VA UNDAN SAMARALI FOYDALANISH USULLARI	135-147
<i>Abdimurodov Baxrom, Abdimurodov Bahodir</i> AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA XODIMLARGA HAQ TO'LANADIGAN HAR YILGI MEHNAT TA'TILINI RASMIYLASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH	148-152
<i>Matkarimov Inomjon, Yuldashbayev Azizullo</i> BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH	153-158
<i>Исламмутидинова Дина Файзрахмановна</i> ТРАНСФОРМАЦИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ КОНЕВОДСТВА В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАНИ	159-166
<i>Ravshanov Zaxiriddin Ibragimovich</i> OVQATLANISH XIZMATLARI SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINI RIVOJLANTIRISH BORASIDA TAVSIYALAR	167-176
<i>Джуманиязов Уббинияз Исмайл улы</i> ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ КИТАЯ	177-183
<i>To'lov Ulug'bek Toshmamatovich</i> YERLARNI BAHOLASH VA SOLIQQA TORTISHNING METODOLOGIK ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH	184-193
09.00.00 – FALSAFA FANLARI	
<i>Xolmirzaev Xurshid Nakibillaevich,</i> IJTIMOIY-KASBIY FAOLIYAT JARAYONIDA SUN'IY INTELLEKTNING INSON SALOHİYATIGA TA'SIRI	194-200
<i>Tashanov Abduxoliq</i> QADIMGI SHARQ MANBALARIDA INSON BUZG'UNCHILIGI HAQIDAGI QARASHLAR ...	201-206
<i>Muhamedov Asror Asadovich</i> UCHINCHI RENESSANS POYDEVORINI YARATISHDA YUSUF XOS HOJIB FALSAFIY MEROSIDAN FOYDALANISH	207-213
<i>Жумаева Шахло Суюновна</i> ВОПРОС НРАВСТВЕННОГО СОВЕРШЕНСТВА В УЧЕНИИ АХМАДА ЯССАВИ	214-219
<i>Eshonqulov Laziz Norqobul o'g'li</i> HAJVIYLIKNING PSIXOLOGIK IJTIMOIY-MADANIY VA ESTETIK XUSUSIYATI	220-224
<i>G'ulomov Zuxriddin Baxromjon o'g'li</i> AXBOROTLASHGAN JAMIYATDA YOLG'ON AXABOROTLARNING MAZMUN-MOHİYATI VA KONSEPTUAL ASOSLARI	225-231
<i>Xaitov Lazizbek Azamatovich</i> HAKIM TERMIZIYNING FALSAFIY TA'LIMOTI	232-236

<i>Ortiqov Shahriddin</i> SHAXS ESTETIK ONGI VA MADANIYATNI SHAKLLANTIRISHDA TEATR SAN'ATINING O'RNI	237-241
<i>Toshboboeva Munavar</i> IJTIMOIY-MA'NAVIY MUHIT BARQARORLIGIDA XOTIN-QIZLARNING ISHTIROKI	242-248
<i>Murotov Elyor Narzillo o'g'li</i> YANGI O'ZBEKISTONNING TARAQQIYOT STRATEGIYALARINING UZVIYLIGI VA FALSAFIY TAHLILI	249-255
<i>Soipova Mavjuda Karimjanovna</i> FAZL IBN AHMAD TA'LIMOTIDA NUR VA HARAKAT MASALASI	256-260
<i>Ashurova Xurshida Sag'dullaevna</i> HOJI MUIN ZAMONDOSHI SHOKIR MUXTORINING HAYOTI VA FAOLIYATI HAQIDAGI QARASHLARI	261-264
<i>Karimov Anvarjon Lutfilloyevich</i> IBN SINO FALSAFIY MEROSIDA AXLOQI MASALASI	265-269
<i>Shakambarov Abdurashid Abdujabbarovich</i> MA'NAVIY MARGINALLASHUV DAN HIMOYALANISHDA XORIY TAJRIBASI	270-275
<i>Samadov Jonmurod</i> JALOLIDDIN RUMIY GNOSEOLOGIASINING ZAMONAVIY TAHLILI	276-280
<i>Barnoev Sanjar Qurbonovich</i> YUSUF HAMADONIYNING INSON VA KOINOT UYG'UNLIGIGA OID TA'LIMOTIDA ME'YOR MASALALARI	281-286
<i>Ярлакабов Джамшид Мамасултонович</i> СВОБОДА И НЕОБХОДИМОСТЬ КАК ВЕКТОРЫ РАЗВИТИЯ ГЛОБАЛЬНОГО ОБЩЕСТВА: РЕАЛИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ	287-291

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Isanova Feruza Tulqinovna</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA XALQARO HUQUQ SOHASIGA OID LEKSIK BIRLIKLARNING SINXRON TAHLILI	292-297
<i>Xayrullayeva Shahzoda Farhod qizi</i> O'ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA SALBIY VA IJOBIY HIS TUYG'ULARNI LINGVOKULTUROLOGIK TAHLILI	298-303
<i>Tadjiyeva Mastura, Umarxonova Dilafruz</i> INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARIDA "BOYLIK" VA "FAQIRLIK" KONSEPTLARINING AKSIOLINGVISTIK TAHLILI	304-308
<i>Sharipova Nilufar Shaxrillo qizi</i> ZAMONAVIY DUNYO ADABIYOTIDA XALQ KULGISI ASOSIDA KELIB CHIQQAN YANGI BADIY SHAKLLAR	309-312
<i>Ochilova Gulnoza Farxod qizi</i> NUTQ BIRLIKLARI MASALASINING UMUMIY TILSHUNOSLIKDAGI TALQINI	313-316
<i>Alqarov Nazarbek Alisher o'g'li</i> IT MOTIVINING DUNYO VA O'ZBEK ADABIYOTSHUNOSLIGIDA O'RGANILISHI	317-322

<i>Abdusalomov Firuz Abduxoliqovich</i> HARBIY DISKURSDA BUYRUQNING VOQELANISHI	323-329
<i>Ruzmatova Gulnara Kulmamatovna</i> STYLISTIC AND LINGUACULTUROLOGICAL FEATURES OF IMPLICATURES IN ENGLISH AND UZBEK ANECDOTES	330-333
<i>Safarova Farida, Toshkulova Madinabonu</i> THE STUDY OF TEXT LINGUISTIC	334-337
<i>Amonova Dilshoda Azamat qizi</i> ADABIYOTDA BADIY OBRAZ TUSHUNCHASI VA UNING XUSUSIYATLARI (DEN BRAUNNING "DA VINCHI SIRI" ROMANI MISOLIDA)	338-343
<i>Sultonova Gulchehra Xusanovna</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILI NAMUNASI SIFATIDA AFORIZMLARNING MADANIY VA FALSAFIY JIHATLARI	344-348
<i>Makhmudova Mutabar Dustmukhammad kizi,</i> CAUSES OF STEREOTYPE OCCURRENCE	349-353
<i>Sadullaeva Matlyuba Akhrorovna,</i> NUMERIC MYSTERIES: THE ROLE OF NUMBERS AND SYMBOLISM IN "THE DA VINCI CODE"	354-359
<i>Khusenova Shosura Toshtemirovna,</i> DOCTORS' ATTITUDES TOWARD LEARNING ENGLISH: A NEEDS ANALYSIS REPORT	360-363
<i>Mamajanova G'uncha, Shakirova Saida</i> EKVIVALENTLIK VA TAFOVUT MEZONLARI ASOSIDA O'ZBEK VA INGLIZ METAFORALARINING QIYOSIY TAHLILI	364-368
<i>Saydullayeva Dilrabo Ilxom qizi</i> SODIQIY AFSHORNING "MAJMA UL-HAVAS" TAZKIRASI VA UNING O'ZBEK TAZKIRASHUNOSLIGIDAGI AHAMIYATI	369-372

12.00.00 - YURIDIK FANLAR

<i>Нурпеисов Еркеш, Ибраева Алуа, Сманова Акмарал</i> КОНСТИТУЦИОННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ТРИАДЫ В ИСТОРИЧЕСКОМ ВЫБОРЕ КАЗАХСТАНА	373-379
<i>Камалов Мансурхон Мухтарович</i> К ВОПРОСУ О КОНФЛИКТЕ ИНТЕРЕСОВ В КОРПОРАТИВНЫХ ОТНОШЕНИЯХ	380-385
<i>Komilov Avazbek Bokijonovich</i> QONUN BUZILISHI, UNING KELIB CHIQISH SABABLARI VA BUNGA IMKONIYAT YARATIB BERAYOTGAN SHART-SHAROITLARNI BARTARAF ETISH TO'G'RISIDAGI PROKUROR TAQDIMNOMASINING MAZMUNI VA UNGA QO'YILGAN TALABLAR	386-394
<i>Xolov Utkir Shomurodovich,</i> QONUNY KUCHGA KIRGAN SUD Hujjatlari Yangi Ochilgan Holatlar bo'yicha qayta ko'rishning ayrim masalalari	395-399
<i>Kuldoshev Ulug'bek Otabek o'g'li</i> KASB YUZASIDAN O'Z VAZIFALARINI LOZIM DARAJADA BAJARMASLIK VA XAVF OSTIDA QOLDIRISH JINOYATLARINING SUBYEKTI VA ULARNING FARQLI JIHATLARI	400-407

<i>Ибрагимова Сабина Эркиновна</i> К ВОПРОСУ О ДАЛЬНЕЙШЕЙ ИМПЛЕМЕНТАЦИИ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ПРАВОСУДИЯ НА ДОСУДЕБНОЙ СТАДИИ, В УГОЛОВНО- ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	408-413
<i>Avezov Dilshod Sadulayevich</i> MAHALLIY KENGASH DEPUTATINI CHAQIRIB OLISH MASALALARI VA UNING XUSUSIYATLARI	414-418
<i>Haydarov Jaloliddin Hamza o'g'li</i> VALYUTA QIMMATLIKLARINI QONUNGA XILOF RAVISHDA OLISH YOKI O'TKAZISH JINOYATINING PREDMETI TAHLILI	419-423
<i>Zairov Asadbek Sayfullo o'g'li</i> INKLYUZIV TA'LIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA QONUNCHILIK BAZASINING ROLI	424-432
<i>Karimov Bekmurodjon Anvarjonovich</i> BMT INSON HUQUQLARI BO'YICHA SHARTNOMAVIY ORGANLARI TIZIMINI KUCHAYTIRISH	433-442
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna</i> ZAMONAVIY OLIY TA'LIMDA KREATIVLIKNI TASHXISLASH METODIKALARINI QO'LLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	443-449
<i>Raxmatov Otabek Urinbosarovich</i> "JISMONIY TARBIYA VA SPORT PEDAGOGIKASI" FANINING BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA VA SPORT FAOLIYATI MUTAXASSISLARINI TAYYORLASHDAGI AHAMIYATI	450-455
<i>Xamroyev Samijon Salimovich</i> SPORT TO'GARAGI MAHG'ULOTLARIGA TALABALAR QIZIQISHLARINI SHAKLLANTIRISHDA UZLUKSIZLIKNI TA'MINLASH VOSITALARI	456-461
<i>Berdiyeva Nilufar Ibodullayevna</i> TALABALARDA INSHONING MAZMUNIIY- MANTIQUIY BAYON QILINISHIGA DOIR BILIM, KO'NIKMA VA MALAKALARNI SHAKLLANTIRISH	462-467
<i>Ortiqov Bekruh Baxodir o'g'li</i> ZAMONAVIY VOLEYBOLCHILARNING JISMONIY TAYYORGARLIGI VA BIOMEXANIK XUSUSIYATLARI HAMDA SAMARADORLIKKA TA'SIRI	468-472
<i>Jumayeva Xulkarxon Muxammadjonovna</i> TALABALARNI INVARIANTIV VA VARIATIV TAHDIDLARDAN HIMOYALASHNING PEDAGOGIK STRATEGIYASI	473-480
<i>Avliyaqulov Tolib Xolmurodovich,</i> TALABALAR KASBIY-AXLOQIY TAYYORGARLIGIGA QADRIYATLARGA ASOSLANGAN YONDASHUV	481-486
<i>O'tashev Xasan Nematullayevich</i> OLIIY TA'LIM MUASSASASIDA SPORT ISHLARINING USTUVOR VAZIFASI SIFATIDA SPORT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING MUHIM JIHATLARI	487-492
<i>Axmadjanov Doniyor Baxtiyor o'g'li</i> BO'LAJAK TARIX O'QITUVCHISINING AXLOQIY YETAKCHILIGI VA KASBIY FAZILATLARI	493-500

<i>Mengliyev Bobur Normamatovich</i> O'QITUVCHILARNI PEDAGOGIK KOMPETENTLIGINI TAHLIL QILISH USULLARI	501-507
<i>Gafforov Alisher Xolmurodovich</i> PROFESSIONAL TA'LIM MUASSASALARI RAQAMLI TA'LIM RESURLARINI LOYIHALASH, TIZIMLASHTIRISH VA UNING MAZMUNI	508-518
<i>Qurbonova Bonu Quvondiq qizi</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINI KITOBGA QIZIQTIRISH: SAMARALI USULLAR VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	519-524
<i>Zubaydullayev O'ktam Raim o'g'li</i> O'QUVCHI SHAXSINI SHAKLLANTIRISHDA SAN'ATNING O'RNI	525-529
<i>Raximov Nurillo Narzullaevish</i> BO'LAJAK MUSIQA O'QITUVCHISINI KASBIY-PEDAGOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASH: MUAMMO VA YECHIMLAR	530-538
<i>Ergashova Munisa Hoshim qizi</i> MUSTAQIL TA'LIMNI O'YINLAR ORQALI TASHKIL ETISH	539-543
<i>Nuriddinova Madina, Nuriddinov Muhriddin</i> USING WIKI-TECHNOLOGY TO IMPROVE STUDENTS' WRITING COMPETENCE	544-552
<i>Kalekeeva Sarbinaz Turkmenbaevna,</i> O'QUVCHILARNING MANTIQUIY FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHGA QARATILGAN ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	553-560
<i>Nasriddinova Hulkar Komiljonovna,</i> RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING BOSHLANG'ICH SINFLAR MATEMATIKA TA'LIMIDA QO'LLANILISHI IMKONIYATLARI	561-565
<i>Evatov Saminjon Sobirovich</i> JAMOAVIY FAOLIYATNI TASHKEL ETISH ASOSIDA O'QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISH	566-572
<i>Samatova Shohsanam Xolmuhammad qizi</i> BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA KOGNITIV YONDASHUV ASOSIDA TIZIMLI FIKRLASHNI SHAKLLANTIRISH TAMOIYILLARI	573-577
<i>Idrisov Mironshoh Ilyos o'g'li</i> TALABALARNI JISMONIY TARBIYA, SPORT VA TURIZM VOSITALARI BILAN SOG'LOMLASHTIRISH TIZIMINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI	578-582
<i>Nasriddinova Nilufar Shuxrat qizi</i> 1-SINF ONA TILI DARSLARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING INTENSIVLIGINI TA'MINLASH METODIKASI	583-587
<i>Yavkochdiyeva Dilafruz</i> TALABALARNI PEDAGOGIK KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHDA "STAATE" INNOVATSION TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH	588-593

Received: 16 February 2025

Accepted: 5 March 2025

Published: 20 March 2025

Article / Original Paper

HOJI MUIN'S VIEWS ON THE LIFE AND ACTIVITIES OF HIS CONTEMPORARY SHOKIR MUXTORI

Ashurova Khurshida Sag'dullaevna,

Associate Professor of the Department of "Humanities and Information Technologies"
SamSIFL

Abstract. This article provides a detailed scientific analysis of the life and work of Shokir Muxtoriy, a contemporary of Hoji Muin. The author explores Shokir Muxtoriy's scientific activities, highlighting his contributions in various fields, especially in education and the press. The article deeply examines his role in the education system, the reforms he proposed, and his views on educational and pedagogical issues. The author analyzes the solutions Shokir Muxtoriy suggested for the social and scientific problems of his time, shedding light on the significance of his scientific legacy. Additionally, the article provides comprehensive information about Shokir Muxtoriy's activities in the press, his written articles, literary heritage, and his contribution to the national and enlightenment movements. This article aims to highlight Shokir Muxtoriy's role not only in the scientific field but also in guiding society towards enlightenment and progress.

Keywords: The life and work of Shokir Muxtoriy, his role in society, his influence on social and political life, the ideas in his poems and articles, his place in the education system, his cultural heritage and scientific activities, his views on national awakening and reforms, his activities in the press, and his contribution to the development of public education and culture.

HOJI MUIN ZAMONDOSHI SHOKIR MUXTORINING HAYOTI VA FAOLIYATI HAQIDAGI QARASHLARI

Ashurova Xurshida Sag'dullaevna

SamDCHTI "Gumanitar fanlar va axborot texnologiyalari" kafedrası dotsenti

Annotatsiya. Ushbu maqolada Hoji Muin zamondoshi Shokir Muxtoriyning hayoti va ijodi ilmiy nuqtai nazardan batafsil tahlil qilinadi. Muallif, Shokir Muxtoriyning ilmiy faoliyatini o'rganish orqali uning turli sohalaridagi, xususan ta'lim va matbuotdagi xizmatlarini taqdim etadi. Maqolada, Shokir Muxtoriyning ta'lim tizimidagi o'rni va u tomonidan ilgari surilgan islohotlar hamda ta'lim-tarbiya muammolariga bo'lgan qarashlari chuqur o'rganiladi. Muallif, Shokir Muxtoriyning o'z zamonining ijtimoiy va ilmiy muammolariga nisbatan taklif qilgan yechimlarini tahlil qilib, uning ilmiy merosining o'rni va ahamiyatini yoritadi. Shuningdek, maqolada Shokir Muxtoriyning matbuotdagi faoliyati va uning yozgan maqolalari, adabiy merosi, shuningdek, milliy va ma'rifatparvarlik sohasidagi hissasi haqida ham to'liq ma'lumot beriladi. Bu maqola Shokir Muxtoriyning nafaqat ilmiy, balki jamiyatni ma'rifat va taraqqiyot yo'liga olib borishda qanday rol o'ynaganini yoritishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: Shokir Muxtoriyning hayoti va ijodi, jamiyatdagi roli, ijtimoiy-siyosiy hayotga ta'siri, uning she'r va maqolalaridagi g'oyalar, ta'lim-tarbiya tizimidagi o'rni, madaniy merosi va ilmiy faoliyati, milliy uyg'onish va islohotlarga bo'lgan qarashlari, matbuotdagi faoliyati, xalq ta'limi va madaniyatni rivojlantirish yo'lidagi hissasi.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I3Y2025N32>

Kirish. Hoji Muin 1922-yilda nashr etilgan Inqilob jurnalining 3-sonida «Marhum Shokir Muxtoriy» nomli maqolasini e'lon qilgan. Maqolada, avvalo, Shokir Muxtoriyning qisqacha tarjimai holi keltirilgan. Unda uning tug'ilgan joyi, ta'lim olgan davrlari, ilmiy faoliyati va Turkiston jamiyatidagi o'rni haqida so'z boradi. Shuningdek, maqolada Shokir Muxtoriyning

Turkistonning taraqqiyoti va islohotlar yo'lida amalga oshirgan muhim xizmatlari yoritilgan. U o'zining faoliyati davomida milliy uyg'onish va madaniyatning rivojlanishi uchun ko'plab tashabbuslarni amalga oshirdi. Xususan, uning ilm-fan, adabiyot va siyosat sohalaridagi ishlari, Turkiston xalqlarining erkinlik va tenglik yo'lida kurashlariga katta ta'sir ko'rsatgan. Maqola Shokir Muxtoriyning bunday xizmatlarini yuqori baholab, uning merosining Turkiston tarixida ahamiyatini ta'kidlaydi."

Adabiyotlar tahlili. Hoji Muinning bu maqolasida Shokir Muxtoriy (ba'zi adabiyotlarda Shokir Muxtorov, deb ham ko'rsatiladi [2.166.])ning qachon va qayerda tug'ilganligi to'g'risida aniq ma'lumot keltirilmagan. Vafot etganida "Shokir afandi taqriban qirq yoshida edi"[1.33.], degan so'zlarga asoslanib, 1878/79-yillarda tug'ilgan, deb taxmin qilish mumkin. Xuddi shuningdek, uning qayerda tug'ilganligi ham aniq ko'rsatilmagan. Shokir Muxtoriyning Farg'onaga ko'chib, u erda bir muddat ishlagani va Samarqandga qaytib kelganligi inobatga olinsa, uning tavallud topgan maskani Samarqand ekanligi ma'lum bo'ladi. Bundan tashqari Hoji Muinning zamondoshlariga bag'ishlab, yozilgan maqolalarida Samarqandda tug'ilib, voyaga etgan, ijod etgan va faoliyat ko'rsatgan Saidahmad Vasliy, Mahmudxo'ja Behbudiy xotirlanadi. Demak, Hoji Muin samarqandlik ma'rifatparvarlar, olimlar, mudarrislar to'g'risida yozgan ekan, shunga ko'ra, muallim va muharrir Shokir Muxtoriy ham Samarqandda tug'ilgan, deyishga asos bor. Ammo uning Samarqandning qaysi guzari, hududida tug'ilganligi aniq emas.

Tadqiqot metodologiyasi. Shokir Muxtoriy 1906-yillarda Farg'onaga kelib, bu yerda o'n yildan ortiq muddat davomida muallimlik faoliyatini olib borgan. Hoji Muin uning maorif sohasidagi ishlari va xizmatlarini yuqori baholab, quyidagilarni yozadi: "Shokir afandi Turkistonda taxminan 15 yil ta'lim va tarbiya yo'lida xizmat (xizmat ma'nosida -X.A.) qilib kelgan ma'ruf* muallim va muharrirlarimizdan edi"[1.32.]. Shokir Muxtoriy 1917-yil fevral voqealaridan so'ng oilasi bilan Samarqandga ko'chib kelib, shu erda yashaydi. 1918-yil iyun oyi boshlarida chiqa boshlagan "Mehnatkashlar tovushi" gazetasida chamasi o'n oy ishlaydi. Undan so'ng dorulmuallimda* va turli kurslarda muallimlik qiladi.

Tahlillar va natijalar. Shuningdek Hoji Muin zamondoshi Shokir Muxtoriyning faqat muallimlik bilan shug'ullanmasdan, nafaqat mahalliy matbuotda maqolalari, balki hatto Orenburgda chiqadigan "Sho'ro" jurnalida she'rlari bilan ham tez-tez ko'zga tashlanib turganligini e'tirof etadi. Uning yozishicha: "Shokir afandi, bir yoqdan, ilmi ila xalq bolalarini tarbiya qilganidek, ikkinchi yoqdan, qalami ila matbuot oshiqclarini istifodalendirub* turar edi. Aning she'rlari O'rinburg'da chiqaturg'on "Sho'ro" majallasida, istifodali maqolalari Turkiston va Farg'onada chiqaturg'on ro'znomalarda bosilib turar edi"[1.32.]. Hoji Muin Shokir Muxtoriyning ikki tomonlama faoliyatini ta'riflaydi. Birinchi tomondan, Shokir Muxtoriyning ilm-fan sohasidagi xizmatlari haqida so'z boradi. U xalq bolalarini tarbiyalash orqali, o'qituvchilik faoliyatida ko'p yillar davomida ilg'or metodlar bilan ta'lim bergan. Ikkinchi tomondan, Shokir Muxtoriyning matbuotdagi faoliyati ham yoritilgan. Uning qalami orqali, yozgan maqolalari va she'rlari Turkiston va Farg'onadagi gazetalar va jurnallarda bosilib, o'zining ta'sirini omma orasida namoyon etgan. Shu tarzda, Shokir Muxtoriy faqat o'qituvchi sifatida emas, balki matbuot sohasida ham faol ravishda jamiyatni tarbiyalashga hissa qo'shgan.

* hammaga taniqli, bilimli

* ilm havlisida –uyida muallimlik qilish ma'nosida

* kechirish haqidailtimos qilish, vazifadan chekinish

Shokir Muxtoriy ta'lim va tarbiya, uning zamon talablaridan orqada qolayotganligi sabablari, tabiiy hamda ijtimoiy fanlarni o'qitishning zarurligi to'g'risidagi o'zining fikr-mulohazalari bilan keng jamoatchilik e'tiborini shu masalalarga jalb qilishga intilgan. Jumladan, "Sadoi Farg'ona" gazetasining 1914-yil 1-sonida bosilgan «Islohnini nimadan boshlarg'a» deb nomlangan maqola Shokir Muxtoriy tomonidan yozilgan bo'lib, unda muallif: "Men Ovroqpa xalqining bu darajadagi taraqqiy va tolelarining birinchi sababini ko'p axtardim. Lekin ibtidoiy tarbiyalarning mukammalligidan boshqa sabab topolmadim", degan xulosaga keladi. Demak, uning qat'iy qarori quyidagicha: "...binobarin islohotimizning maktab ibtidoiylaridan boshlamoq darkor deb hisoblayman». Shokir Muxtoriy islohotlar masalasida o'zining fikrini bayon etadi. "Sadoi Farg'ona" gazetasida e'lon qilingan maqolasida, u Avropa xalqlarining taraqqiyotini tahlil qilgan va bu taraqqiyotning asosiy sababini ibtidoiy tarbiya (ya'ni, boshlang'ich ta'lim)ning mukammalligiga bog'lagan. Muallifning fikricha, islohotlar amalga oshirilganda, avvalo, ta'lim tizimi, ayniqsa boshlang'ich ta'lim (ibtidoiy maktablar) darajasidan boshlanishi zarur. Bu xulosaga kelgan Shokir Muxtoriy islohotlarni maktablarning boshlang'ich bosqichidan boshlashni talab qilgan, chunki u jamiyatning rivojlanishi va taraqqiyoti uchun ta'limning muhimligini ta'kidlagan. Shunday qilib, maqola, islohotning samarali bo'lishi uchun ta'lim tizimini mustahkamlash zarurligini o'zida aks ettiradi.

Shu davrdagi ta'lim tizimining yuqori bosqichi bo'lgan madrasalarda ham o'qish va o'qitishning ahvoli Muxtoriyning befarq qoldirmadi. Xususan, u madrasa talabalariga milliy tarix va matematika o'qitilmasligi ayanchli ahvol ekanligini, hatto mudarrisning geografiya va riyoziyotni ham o'qimasliklari, shuning uchun ularning shogirdlari bu ilmlardan bexabar qolayotganliklarini taassuf bilan bayon qiladi. Tarix, geografiya, matematika va riyoziyotni o'rganish va ularni puxta egallash Vatan taraqqiyoti, milliy mustaqillikni ta'minlashning muhim omillaridan biridir. O'z Vatani taqdiriga befarq qaramaydigan, milliy g'ururga ega har bir kishi bu ilmlarning o'qitilishi va o'zlashtirilishiga monelik qilmaydi, balki aksincha, xayrixohlik bilan qaraydi [2.166.]. Shokir Muxtoriy madrasalarda ta'lim sifatining pastligini tanqid qilgan. U, ayniqsa, milliy tarix, matematika, geografiya va riyoziyot kabi muhim fanlarning o'qitilmasligini achinarli holat deb hisoblagan. Uning fikricha, bu fanlar Vatan taraqqiyoti va milliy mustaqillikni ta'minlash uchun zarur bo'lgan bilimlarni beradi. Shuning uchun, milliy g'ururga ega bo'lgan har bir inson bu ilmlarning o'qitilishi va o'zlashtirilishiga yordam berishi kerak, deb ta'kidlagan.

Shokir Muxtoriy matbuotda o'z davrining dolzarb muammolari bo'yicha maqolalar e'lon qilishdan tashqari, birqancha asarlar ham yozgan. "Farg'onada yashagan davrida "Kim qozi bo'lsun?" asarini yozib, nashr qildirgan. Samarqandda yashagan davrida, oktyabr to'ntarishidan so'ng "Susiyolizm nadur", "Er haqida ikki turli fikr" hamda "Turk tilining usuli ta'limi" nomli risolalarini yozdi. Bu asarlarning barchasi matbu'adir*.[1.33.] Shokir Muxtoriy nafaqat matbuotda dolzarb mavzular bo'yicha maqolalar yozgan, balki bir qancha asarlar ham yaratgan. Farg'onada yashagan davrida «Kim qozi bo'lsun?» nomli asarini nashr qildirgan bo'lsa, Samarqandda yashagan vaqtida esa, oktyabr to'ntarishidan so'ng «Susiyolizm nadur», «Er haqida ikki turli fikr» va «Turk tilining usuli ta'limi» nomli risolalarini yozgan. Bu asarlar uning ilmiy va jamoat faoliyatining ahamiyatini ko'rsatadi.

Hoji Muin Shokir Muxtoriyning boshqa asarlari ham borligini ta'kidlab, quyidagilarni yozadi: "Bulardan boshqa Shokir afandining yozib tamom qilg'on ulug' bir asari bor edikim,

* bosma asarlari, nashr qilingan

aning ismi esimda qolmag'on. Yana bir necha asarlari bo'lsa-da, notamom holida qolg'on"[1.32.]. U Shokir Muxtoriyning tamomlangan ulug' bir asari borligini, lekin uning nomi hozirda esida qolmagani haqida yozadi. Shuningdek, Muin Shokir Muxtoriyning boshqa asarlari ham borligini, lekin ular notamom holida qolgani haqida ma'lumot beradi. Bu, Shokir Muxtoriyning ijodining kengligini va ularning bir qismi tugallanmaganligini ko'rsatadi, shuningdek, uning asarlariga bo'lgan qiziqish va ularning tarixiy ahamiyatini ta'kidlaydi.

Xulosalar. Umuman olganda, Shokir Muxtoriy 1920-yilda sil kasaliga chalingan bo'lishiga qaramay, shu hol bilan yana bir necha oy muallimlikni davom ettirgan. Kasali zo'raygach, bir necha oy Samarqand shifoxonasida davolangan. So'ngra 1920-yilning yoz faslida bir do'stining maslahati va yordami bilan qimiz bilan davolanmoq uchun Jizzaxga ko'chib borgan. U 1920-yilning 26-dekabrida esa Jizzax shifoxonasida vafot etgan. "Shokir afandi muqtadir*" bir muallim, o'tkir qalamli bir muharrir edi. Turkistonda qahat ur-rijollik* bir zamonda eng kerak bo'lg'on shunday zotdan ayrilishimiz biz uchun zo'r musibat va ulug' ziyo'dir*" [1.32.], Hoji Muin Shokir Muxtoriyning ilmiy salohiyati va uning jamiyatga qo'shgan hissasini yuqori baholagan. Shokir Muxtoriyning muqtadir bir muallim va o'tkir qalamli muharrir sifatida tasvirlaydi. Uning fikricha, Turkistonda shunday bilimli va iqtidorli shaxslarning yetishmasligi, ayniqsa o'sha davrda, katta musibat va ulug' ziyodir (yoki ulug' yo'qotish) bo'lgan. Bu, Shokir Muxtoriyning o'z davrida katta ahamiyatga ega bo'lganligini, uning yo'qolishi esa jamiyat uchun qiyinchiliklar tug'dirganini ifodalaydi. Bu fikrlar Xoji Muinning zamondoshi Shokir Muxtoriyning ilmiy va ijtimoiy merosini qanday qadrlaganini ko'rsatadi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Hoji Muin. Tanlangan asarlar. To'ldirilgan 2-nashri. T.: Ma'naviyat. 2010.
2. R.Muqumov. Hoji Muin kim edi?// Muloqot, 1994, 5-6-sonlar.
3. Hoji Muin. Tanlangan asarlar. Toshkent "Ma'naviyat" 2005. 29-bet.
4. B.Qosimov, Sh.Yusupov, U.Dolimov, Sh.Rizaev, S.Axmedov. Milliy uyg'onish davri o'zbek adabiyoti. Toshkent "Ma'naviyat" 2004.
5. Hoji Muin. Arzoilmi, soliqchi?. "Mashrab" jurnali, 1924 yil, 1-son.
6. Sag'dullaevna, Ashurova Xurshida. "Biography of Saidakhmad Vasliy in the Works of his Contemporary of Khodji Muin" Eurasian Journal of Humanities and Social Sciences 14 (2022): 75-78.
7. Saghdullaevna, Ashurova Khurshida. "The History of Origin of the Philosophical Doctrine of Jadidism" Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture 2.12 (2021): 1-3.-

* qudratli ma'nosida

* mard inson

* nurdan ayrilish ma'nosida

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 3 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).